บทที่ 3
เงื่อนไขประกอบการทำแท้งในกฎหมายต่างประเทศ

สังคมโลกมีกฎหมายระหว่างประเทศเป็นกรอบกำหนดเป็นแนวทางในการกำหนดกฎหมายในแต่ละประเทศ ซึ่งก็ไม่ได้เป็นบทบังคับว่าแต่ละประเทศจะต้องดำเนินการบัญญัติกฎหมายภายในให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ในแต่ละประเทศต่างก็มีกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งที่แตกต่างกันออกไปอันมาจากสภาพสังคมและประวัติศาสตร์ของสังคมที่แตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของแต่ละประเทศเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งแล้วจะเห็นได้ว่าแต่ละประเทศต่างมุ่งที่จะคุ้มครองในความปลอดภัยของตัวหญิงเป็นสำคัญ

3.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านอายุครรภ์

การทำแท้งที่หญิงจะได้รับความปลอดภัยที่สุดนั้นสิ่งที่แพทย์มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงคืออายุครรภ์ของหญิงที่จะทำแท้งเนื่องจากอายุครรภ์มีผลต่อการทำแท้งหลายปราการ อย่างเช่นการทำแท้งในแต่ละช่วงอายุครรภ์การทำแท้งจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปโดยแพทย์จะพิจารณาจากอายุครรภ์เป็นหลักว่าการทำแท้งในแต่ละช่วงอายุครรภ์จะใช้วิธีการทำแท้งใดที่จะเหมาะสมที่สุดและหญิงจะได้รับความปลอดภัยมากที่สุด

3.1.1 อายุครรภ์ที่สามารถร้องขอให้ทำแท้ง

อายุครรภ์ที่จะสามารถทำแท้งได้นั้นในแต่ละประเทศนั้นต่างกำหนดอายุครรภ์ที่จะสามารถทำแท้งแตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเนื่องจากศาสนา ความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่นานาประเทศส่วนใหญ่คำนึงถึงนั้นย่อมหนีไม่พ้นการคุ้มครองสิทธิของหญิงนั้นเอง

3.1.1.1 อายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์

การทำแท้งที่ปลอดภัยนั้นอายุครรภ์ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของหญิงซึ่งการทำแท้งในขณะอายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์จะเป็นช่วงที่สามารถทำแท้งได้ปลอดภัยมากที่สุดในแต่ละประเทศจึงมีการเปิดโอกาสให้หญิงสามารถตัดสินใจทำแท้งได้อย่างเสรีในช่วงอายุครรภ์ดังกล่าว

1) ประเทศโปแลนด์

การทำแท้งเป็นเรื่องผิดกฎหมายในประเทศโปแลนด์ ยกเว้นในกรณีที่การตั้งครรภ์นั้นได้กระทำเพื่อเป็นการช่วยชีวิตของหญิงหรือเพื่อรักษาสุขภาพกายของหญิงหรือเพื่อรักษาสุขภาพจิตใจของหญิงหรือเกิดจากการถูกข่มขืนหรือร่วมการประเวณีระหว่างบุคคลในสายเลือดเดียวกัน (Incest) โดยอายุครรภ์ที่จะทำแท้งได้นั้นต้องกระทำภายใน 12 สัปดาห์และอนุญาตให้กระทำในกรณีเพื่อเป็นการช่วยชีวิตของหญิงหรือเพื่อรักษาสุขภาพทางกายของหญิงหรือกรณีที่เกิดจากการถูกข่มขืนหรือการร่วมประเวณีระหว่างบุคคลในครอบครัวเดียวกันหรือตัวอ่อนในครรภ์จะพิการอย่างรุนแรงโดยได้รับการยืนยันจากนรีแพทย์[1]

2) ประเทศนอร์เวย์

กฎหมายการทำแท้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของประเทศนอร์เวย์นั้น ได้มีการตราขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978 โดยกฎหมายได้กล่าวว่า หญิงใดที่ตั้งครรภ์แล้วทำให้อยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากแสนสาหัส (Scrious difficulties) หญิงนั้นสามารถร้องขอให้มีการทำแท้งได้จนถึงระยะอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ ซึ่งหญิงนั้นจะต้องได้รับข้อมูลทางการแพทย์เกี่ยวกับการทำแท้งและรับทราบถึงการช่วยเหลือจากรัฐหลังจากการทำแท้ง อีกทั้งยังสามารถมีสิทธิได้รับคำปรึกษาเพื่อใช้ในการตัดสินใจได้ด้วย กรณีหลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ สามารถทำแท้งได้การทำแท้งดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยแพทย์จำนวน 2 คน โดยการทำแท้งในกรณี (1) และ (2) คณะกรรมการจะต้องพิจารณาถึงสถานการณ์และภาวะแวดล้อมของหญิงตั้งครรภ์ รวมถึงกรณีการเลี้ยงดูเด็กทารกซึ่งการประเมินจากสถานการณ์ของหญิงนั้นจะเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาการทำแท้งในอายุครรภ์หลังจาก 18 สัปดาห์มิอาจกระทำได้เว้นเสียแต่ว่าจะมีเหตุผลที่สำคัญๆ ให้เกิดการกระทำดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การทำแท้งนั้นก็อาจจะไม่ได้รับการอนุญาตเช่นเดียวกันถ้ามีเหตุผลที่สันนิษฐานได้ว่าทารกในครรภ์นั้นอาจจะเจริญเติบโตได้[2]

การทำแท้งหลังจากอายุครรภ์หลัง 12 สัปดาห์จะต้องกระทำในโรงพยาบาล ซึ่งกรณีอายุการตั้งครรภ์ที่นอกเหนือจากนี้การทำแท้งจะต้องได้รับการอนุมัติด้วย และการทำแท้งที่ถูกกฎหมายจะต้องกระทำโดยแพทย์เท่านั้น ด้านเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนั้นถึงแม้จะไม่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำแท้ง แต่ก็จำต้องรายงานถึงข้อเท็จจริง รายละเอียดถึงผู้บริหารของโรงพยาบาล ซึ่งสิทธิ

---

[1] *A bortion in Poland. (n.d.).* สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2555, จาก http//www.un.org/esa/ populations/ publication/abortion/doc/Poland.doc.

[2] เมธิกาญจน์ ช้างหัวหน้า. (2552). *ความชอบธรรมในการทำแท้งกรณีชีวิตในครรภ์มารดาไม่สมประกอบ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต) . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. น. 161-162.

การปฏิเสธเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำแท้งนั้นมิได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการนั้นๆ เท่านั้นและจะต้องไม่ใช่ผู้ที่ให้การบริการ ดูแลและรักษาสตรีทั้งก่อนและหลังกระบวนการทำแท้ง และสิทธิในการปฏิเสธในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำแท้งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขดังกล่าวนั้นมิใช่ปัญหาใหญ่ในประเทศนอร์เวย์

3) ประเทศกรีซ

อนุญาตให้สามารถทำแท้งได้โดยความยินยอมของหญิงนั้นภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดหากการทำแท้งนั้นได้กระทำโดยแพทย์ซึ่งหญิงสามารถร้องขอทำแท้งได้อย่างเสรีภายในขอบเขตอายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์[3] หากอายุครรภ์เกินกว่านี้จะสามารถทำแท้งได้ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเหตุที่สามารถร้องขอทำแท้งได้ของประเทศกรีซนั้นมีอยู่หลายสาเหตุด้วยกันอาทิเช่นเพื่อช่วยชีวิตของหญิง ทารกในครรภ์มีความผิดปกติ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามหากอายุครรภ์เกิน 12 สัปดาห์จะสามารถทำแท้งได้ต้องนั้นต้องปรากฏว่าทารกในครรภ์มีความผิดปกติอย่างรุนแรงหรือหญิงนั้นเสี่ยงต่ออันตรายต่อร่างกายและจิตใจหรือเข้าเงื่อนอื่นๆตามที่กฎหมายกำหนด

3.1.1.2 อายุครรภ์ เกิน 24 สัปดาห์

การทำแท้งในขณะอายุครรภ์หลายสัปดาห์ย่อมมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของหญิงและยังขัดต่อหลักทางด้านศีลธรรมอันดี ในแต่ละประเทศจึงมีการกำหนดขอบเขตในการอนุญาตให้สามารถทำแท้งแตกต่างกันออกไปโดยมีการกำหนดให้หญิงที่ต้องการทำแท้งในขณะอายุครรภ์หลายสัปดาห์จะสามารถทำแท้งได้เฉพาะเข้าเงื่อนไขทางการแพทย์หรือเงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น

1) ประเทศสวีเดน

ข้อกำหนดระยะเวลาการตั้งครรภ์ ได้ถูกยกเลิกและมีการบัญญัติกฎหมายใหม่เมื่อมิถุนายน ค.ศ.1973 และมีผลใช้บังคับเมื่อมกราคม ค.ศ. 1975 โดยมีบทบัญญัติที่อนุญาตให้ทำแท้งได้ใน 12 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ และอนุญาตให้ทำแท้งได้ภายใน 12-18 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์ในกรณีที่มีเหตุผลทางการแพทย์ นอกจากนี้กฎหมายยังอนุญาตให้สามารถทำแท้งได้ตาม

---

[3] 304.(4) A voluntary termination of pregnancy, carried out with the consent of the woman by an obstetrician or gynecologist, assisted by an anesthetist, in a comprehensive care unit shall not constitute an offence if one of the following conditions is fulfilled:

1. the pregnancy has not progressed beyond 12 week.

ร้องขอในช่วง 18 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์หากพบว่าไม่มีผลข้างเคียงใดๆที่มีผลต่อชีวิตของผู้ที่ตั้งครรภ์ และต้องได้รับการปรึกษาจากนักสังคมสงเคราะห์ก่อนด้วย[4]

การทำแท้งหลังจาก 18 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์นั้นจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการอนามัยและสวัสดิการแห่งชาติโดยกรณีพิเศษเท่านั้น ซึ่งจะไม่ให้ทำแท้งหากเป็นแค่การคาดเดาว่าทารกในครรภ์อาจไม่มีชีวิตรอด แต่หากเป็นกรณีที่ต้องการช่วยชีวิตผู้ที่ตั้งครรภ์จะสามารถทำในช่วงระยะใดก็ได้ ในกรณีเร่งด่วนสามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการ ทั้งนี้พลเมืองของประเทศสวีเดนไม่ต้องเสียเงินในการทำแท้ง

หลังจากตั้งครรภ์ไปแล้ว 20 สัปดาห์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสุขภาพและสวัสดิภาพแห่งชาติก่อน24 สัปดาห์ เนื่องจาก

(1) เหตุบกพร่องทางกรรมพันธุ์

(2) ทารกอาจเสียชีวิตในการคลอด

(3) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากแพทย์จำนวน 2 คนในท้องถิ่นสำหรับทำแท้ง เนื่องจากข้อ (1) หรือข้อ (2) แพทย์เพียงคนเดียวอาจทำได้เอง แต่ข้อ (3) นี้จะอนุญาตให้ทำได้เฉพาะเมื่อปรากฏว่าการที่ต้องรอคอยการอนุญาตจากสภาการแพทย์หรือแพทย์ร่วมกันสองคนดังกล่าวข้างต้นอาจทำให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่หญิงนั้นได้ ทั้งนี้แพทย์ผู้นั้นต้องมีหลักฐานซึ่งออกโดยแพทยสภา (Royal Medical Board) ให้อำนาจในการเป็นอนุญาตทำแท้งแต่ผู้เดียวได้[5]

ผู้ขออนุญาตทำแท้งต่อแพทยสภาจะต้องแนบสูติบัตร ประวัติของผู้ขอและใบรับรองอีกหนึ่งฉบับจากอายุแพทย์สวีเดนที่ได้ขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะแล้วแล้งซึ่งจะกล่าวถึงพฤติการณ์ต่างๆ ในชีวิตหญิง ตลอดจนรายงานจากสถาบันสังคมสงเคราะห์ต่างๆ ที่หญิงนั้นไปสัมผัสมาก่อน และนักสังคมสงเคราะห์ไปเยี่ยมบ้านหญิงเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ววินิจฉัยว่าไม่สมควรอนุญาตให้ทำแท้ง ผู้ยื่นคำร้องขอทำแท้งไม่มีสิทธิอุทธรณ์ แต่อาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งได้ หากตนได้พยานหลักฐานใหม่เพิ่มเติมมา

กฎหมายทำแท้งในประเทศสวีเดนที่ขยายขอบเขตการทำแท้งที่เพิ่มมากขึ้นมีส่วนทำให้จำนวนการทำแท้งที่ผิดกฎหมายลดลงได้มากทีเดียว การทำแท้งเถื่อนเป็นสิ่งที่หาได้ยากมากในประเทศสวีเดนนอกจากนี้ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ที่ทำแท้งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่แต่งงานแล้วมากกว่าคนโสด

---

[4] สดศรี น้ำประเสริฐ. (2523, พฤษภาคม-มิถุนายน). กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศสวีเดน. *ดุลพาห,* 27(3). น. 42-47.

[5] อุทิศ วีรวัฒน์. (2509, ตุลาคม). การทำแท้งที่กฎหมายสวีเดนอนุญาต. *บทบัณฑิตย์*, 24(4). น. 840.

2) ประเทศฟินแลนด์

ประเทศฟินแลนด์อนุญาตให้หญิงสามารถทำแท้งได้ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และต้องทำในจำกัดอายุครรภ์ในช่วงอายุครรภ์ 24 สัปดาห์ โดยมีเงื่อนไขว่าการทำแท้งอนุญาตให้กระทำได้ถึง 12 สัปดาห์เพื่อช่วยชีวิตของหญิง เพื่อรักษาสุขภาพทางจิตใจของหญิง เพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจหรือสังคม หรือในกรณีข่มขืนหรือร่วมประเวณีกับพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน การทำแท้งอนุญาตให้กระทำถึง 20 สัปดาห์หากมีความเสี่ยงต่อสุขภาพร่างกายของหญิง หรือหญิงที่มีอายุน้อยกว่า 17 ปี การทำแท้งอนุญาตให้ทำได้ถึง 24 สัปดาห์หากชีวิตของหญิงอยู่ในอันตรายหรือมีความเสี่ยงว่าลูกอ่อนจะไม่สมบูรณ์ การทำแท้งในช่วง 12 สัปดาห์ ต้องได้รับอนุญาตจากแพทย์ 1 หรือ 2 คน การทำแท้งในช่วงถึง 20 สัปดาห์ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแพทย์ของรัฐ การทำแท้งจะไม่เสียค่าใช้จ่ายภายใต้การประกันสุขภาพแห่งชาติแต่หญิงจะต้องเสียค่าธรรมเนียมของโรงพยาบาล[6]

3) ประเทศไซปรัส

อนุญาตให้มีการทำแท้งได้ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดอาทิเช่น เพื่อช่วยชีวิตของหญิง เพื่อรักษาสุขภาพร่างกาย เพื่อรักษาสุขภาพจิตหรือในกรณีการข่มขืนหรือหญิงร่วมประเวณีกับพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันและหากเด็กมีแนวโน้มที่จะเกิดมาพิการอย่างร้ายแรง โดยมีเงื่อนไขจำกัดระยะเวลาในช่วงการตั้งครรภ์ 28 สัปดาห์ การทำแท้งต้องมีการรับรองโดยแพทย์ 2 คน กรณีการข่มขืนจำเป็นต้องมีการรับรองโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีอำนาจโดยคนไข้จะได้รับการดูแลทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ใดทำแท้งโดยผิดกฎหมายหรือหญิงที่ทำให้ตนเองแท้ง ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี การกำหนดโทษมักคำนึงถึงเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม[7]

3.1.2 จำนวนครั้งในการขออนุญาตทำแท้ง

การร้องขอทำแท้งในแต่ละประเทศจะกำหนดเงื่อนไขในการร้องขอที่จะทำแท้งที่แตกต่างกันออกไปบางประเทศเปิดโอกาสให้หญิงสามารถร้องขอที่จะทำแท้งได้ตลอดเมื่อตนตั้งครรภ์โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งในการร้องขอแต่ในบางประเทศกลับมีการกำหนดขอบเขตของการร้องขอทำแท้งไว้เพื่อมิให้หญิงร้องขอทำแท้งได้ตามอำเภอใจทุกครั้งที่หญิงตั้งครรภ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในแต่ละประเทศจะให้ความสำคัญในการขอทำแท้งที่แตกต่างกันออกไป

---

[6] สมบัติ พฤฒิพงศภัค. (2550, มกราคม-มีนาคม). “กฎหมายทำแท้งประเทศยุโรป.” วารสารยุติธรรม *ปริทัศน์,* 1(1). น. 99-106.

[7] แหล่งเดิม. น. 102.

1) ประเทศสาธารณรัฐเช็ก

แต่เดิมกฎหมายของประเทศสาธารณรัฐเช็กอนุญาตให้สามารถทำแท้งได้เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการที่กฎหมายจัดตั้งขึ้นและทำได้เมื่อเกี่ยวกับสุขภาพของมารดา หรือการมีบุตรจะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่มารดา เช่น อายุของมารดา จำนวนบุตรที่มีอยู่แล้ว ฐานะทางครอบครัว สภาพบ้านแตกสาแหรกขาดหรือเหตุเฉพาะตัวอย่างอื่น และหากการตั้งครรภ์เกิดจากการกระทำความผิดอาญาจากการข่มขืน ถูกอนาจาร หากตั้งครรภ์มาแล้วเกินกว่า 3 เดือนจะอนุญาตให้ทำเฉพาะมีผลร้ายแรงจริงๆเท่านั้น

การกำหนดสิทธิในการทำแท้งดังกล่าวส่งผลให้หญิงได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากมีการแอบทำแท้งอย่างลับๆแล้วเกิดอันตรายจากการทำแท้ง ทำให้รัฐบาลได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการทำแท้งโดยให้สิทธิหญิงสามารถทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีผลใช้บังคับในปี ค.ศ. 1987 และได้ทำการยกเลิกคณะกรรมการอนุมัติการทำแท้ง การตัดสินใจที่จะทำแท้งนั้นทำได้โดยตัวหญิงที่ตั้งครรภ์และแพทย์ โดยให้ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์แจ้งความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อสูตินารีแพทย์ที่รับผิดชอบและทางแพทย์จะให้ข้อมูลในเรื่องผลลัพธ์ที่เป็นไปได้จากการทำแท้งและวิธีการคุมกำเนิด หากตั้งครรภ์น้อยกว่า 12 สัปดาห์และไม่มีปัญหาทางด้านสุขภาพ แพทย์จะกำหนดศูนย์สุขภาพที่รับการทำแท้งให้ หากตั้งครรภ์มากกว่า 12 สัปดาห์หรือมีปัญหาด้านสุขภาพอื่นๆ จะมีการทบทวนการร้องขอนี้โดยคณะกรรมการทางการแพทย์ ผู้หญิงที่ทำแท้งไปก่อนภายใน 6 เดือนที่ผ่านมาจะไม่ได้รับอนุญาตให้ทำแท้ง นอกเสียจากว่าครอบครัวนี้มีลูกมาแล้ว 2 คนหรืออายุอย่างน้อย 35 ปีหรือเป็นการตั้งครรภ์เนื่องจากโดนข่มขืนและกรณีที่มีการตั้งครรภ์ต่อไปแล้วมีผลต่อชีวิตและสุขภาพของหญิงที่ตั้งครรภ์หรือกรณีพบเด็กในครรภ์มีความบกพร่อง[8]

กรณีหญิงที่ตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 16 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากตัวแทนทางด้านกฎหมายของหญิงที่ตั้งครรภ์ หากอายุอยู่ในช่วง 16-18 ปี ต้องมีการอ้างอิงตัวแทนทางด้านกฎหมายและการทำแท้งต้องทำในโรงพยาบาล

2) ประเทศจีน

สตรีในประเทศจีนสามารถร้องขอทำแท้งได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย และการตัดสินใจในการทำแท้งขึ้นอยู่กับความต้องการของสตรีที่ตั้งครรภ์แต่ละคน แต่มีเงื่อนไขว่าการทำแท้งจะต้องกระทำภายใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์และสตรีผู้นั้นจะต้องไม่เคยทำแท้งมาก่อนภายใน

---

[8] *กฎหมายทำแท้งของสาธารณรัฐเช็ก.* สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2555, จาก http://www.un.org/esa/populations /abortion/doc/Czech republic.doc.

ระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา ประเทศจีนมีที่บริการทำแท้งเป็นบริการส่วนหนึ่งของโครงการวางแผนครอบครัวแห่งชาติและมีการทำแท้งอย่างกว้างขวาง[9]

3) ประเทศสโลวาเกีย

ประเทศสโลวาเกียการตัดสินใจทำแท้งเกิดขึ้นระหว่างแพทย์และหญิง ซึ่งผู้หญิงต้องทำคำขอเป็นลายลักษณ์อักษรโดยแพทย์ต้องแจ้งผลกระทบที่เป็นไปได้ของขั้นตอนและวิธีการทำแท้งให้หญิงทราบกรณีที่หญิงตั้งครรภ์อายุ 12 สัปดาห์และไม่มีข้อห้ามเรื่องสุขภาพ แต่หากการตั้งครรภ์เกินกว่า 12 สัปดาห์หรือมีข้อห้ามอื่นๆต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการแพทย์เห็นสมควร ผู้หญิงที่มีปัญหาการทำแท้งภายใน 6 เดือนจะไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่านขั้นตอนเว้นแต่หญิงอายุ 35 ปี หรือการตั้งครรภ์เกิดจากการข่มขืน[10]

3.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านความยินยอม

สิทธิในการตัดสินใจเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ทุกคนพึงมีและได้รับความคุ้มครอง แต่สิทธิในการตัดสินใจต้องไม่กระทบถึงสิทธิของผู้อื่นด้วยเช่นกันและสิทธิในการตัดสินใจต้องอาศัยอยู่บนหลักความถูกต้องด้วย นอกจากสิทธิในการตัดสินใจแล้วสิทธิในเรื่องเนื้อตัวร่างกายกฎหมายก็ให้ความคุ้มครองเช่นเดียวกัน

3.2.1 ผู้เยาว์

สิทธิในการตัดสินใจทำแท้งในหลายๆประเทศให้เป็นอำนาจในการตัดสินใจที่จะทำแท้งอยู่ที่หญิงแต่อย่างไรก็ตามหากการตั้งครรภ์ดังกล่าวได้เกิดกับเด็กหรือผู้เยาว์อำนาจในการตัดสินใจในการทำแท้งนั้นในแต่ละประเทศกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำแท้งที่แตกต่างกันออกไปเนื่องจากในแต่ละประเทศต่างมีมุมมองเกี่ยวกับการตัดสินใจของเด็กหรือผู้เยาว์ที่แตกต่างกันออกไป บางประเทศมองว่าผู้เยาว์มีวุฒิภาวะเพียงพอในการตัดสินใจแต่บางประเทศมองว่าเป็นเรื่องที่สำคัญต่อตัวผู้เยาว์มีความจำเป็นที่จะต้องเปิดโอกาสให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กเข้ามามีส่วนร่วม

1) ประเทศนอร์เวย์

การร้องขอการทำแท้งจะต้องกระทำโดยหญิงผู้ตั้งครรภ์นั้นเท่านั้นแต่ถ้าหญิงตั้งครรภ์อายุต่ำกว่า 16 ปีหรือปัญญาอ่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะเป็นผู้ให้โอกาสในการอนุญาตให้มีการทำ

---

[9] จรินทร คิดอ่าน. (2556). *การยุติการตั้งครรภ์:ศึกษากรณีเหตุทางสังคมและเศรษฐกิจ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. น. 66.

[10] *Abortion in Slovakia.(n.d.).* สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2555, จาก http://www.un.org/esa/ populations /abortion/doc/slovakia.doc.

แท้งได้ ถ้าหญิงนั้นเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถหรือไร้ความสามารถ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง

2) ประเทศสวีเดน

หญิงผู้ขอทำแท้งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากแพทย์ หลังจากนั้นจะได้รับคำแนะนำปรึกษาจากนักสังคมสงเคราะห์ แต่ถ้าการทำแท้งจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของผู้ทำแท้ง แพทย์อาจไม่อนุญาตตามคำขอดังกล่าว การขอความเห็นชอบจากแพทย์จะต้องขอก่อนตั้งครรภ์ครบ 12 สัปดาห์ กรณีหญิงที่ตั้งครรภ์เป็นคนปัญญาอ่อน วิกลจริต หรือมีอายุต่ำกว่า 15 ปี ก็สามารถทำแท้งได้หากผู้ที่มีหน้าที่ปกครองดูแลหญิงนั้นได้ให้ความยินยอมเพื่อทำแท้ง[11]

3) ประเทศฝรั่งเศส

ปี ค.ศ. 1993 รัฐบาลฝรั่งเศสได้บัญญัติ “เนเอิร์ทซ์” (loi<<Neiertz>>) กำหนดความผิดฐานการกีดขวางการทำแท้ง ซึ่งการบังคับใช้รัฐบัญญัตินี้ครั้งแรกคือการลงโทษจำคุกสมาชิกกลุ่มจู่โจม “ต่อต้านการทำแท้ง” (Amti-IVG) และเมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2001 รัฐบัญญัติ “โอบรี้” (loi<<Aubry>>) ได้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐบัญญัติ “เวย” ใน 2 ประเด็นคือ ขยายระยะเวลาของอายุครรภ์ที่สามารถทำแท้งได้ออกไปจากเดิม 10 สัปดาห์เป็น 12 สัปดาห์ และผู้เยาว์สามารถทำแท้งได้โดยมีจำต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองแต่ต้องพาบุคคลที่บรรลุนิติภาวะตามแต่ที่ตนจะเลือกมาด้วย[12]

การทำแท้งหรือที่เรียกกันในฝรั่งเศสว่า “L’interruption volontaire de grossesse,IVG” นั้น จึงได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่าการทำแท้งมีขึ้นได้ตามคำร้องขอของหญิงมีครรภ์ซึ่งเห็นว่าตนอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์(une situation de detresse) และหญิงมีครรภ์เป็นเพียงผู้เดียวที่จะตัดสินใจว่าอย่างไรที่เรียกว่า สถานการณ์ที่ยากลำบากอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้[13]

1) การทำแท้งต้องกระทำโดยแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐหรือโรงพยาบาลเอกชนที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุข

2) การทำแท้งมีขึ้นได้ภายในระยะเวลา 12 สัปดาห์แรกของอายุครรภ์

---

[11] สดศรี น้าประเสริฐ. เล่มเดิม. น. 42-47.

[12] *ต่อต้านการทำแท้ง*. สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2556, จาก http:www.pub-law.net/ Publaw/ view. asp? PublawIDs=674.

[13] ปิยบุตร แสงกนกกุล. (2545, กันยายน). 30 ปี กฎหมายทำแท้งเสรีในฝรั่งเศส. *วารสารนิติศาสตร์,* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2555.

3) ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์เป็นผู้เยาว์ เดิมจำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ปัจจุบันรัฐบัญญัติ “โอบรี้”(loi<<Aubry>>) แก้ไขให้ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองแต่ต้องพาบุคคลบรรลุนิติภาวะตามแต่ที่ตนเลือกมาด้วย

4) ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์เป็นคนต่างประเทศ ต้องอาศัยในฝรั่งเศสมาไม่น้อยกว่า 3 เดือนเว้นแต่เป็นผู้ลี้ภัยทางการเมือง

5) หญิงที่ร้องขอทำแท้งต้องผ่านการปรึกษาหารือจากแพทย์และนักสังคมสงเคราะห์ โดยเริ่มจากการปรึกษาแพทย์ครั้งแรกเพื่อรับทราบข้อมูลและวิธีการทำแท้งในรูปแบบต่างๆ ขั้นตอนนี้ใช้เวลาหนึ่งสัปดาห์ ในสัปดาห์เดียวกันนั้น หญิงต้องผ่านการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ไม่ได้บังคับให้หญิงต้องเปลี่ยนใจไม่ทำแท้งแต่หญิงยังคงมีสิทธิในการยืนยันตามคำร้องเดิม เมื่อผ่านการสัมภาษณ์แล้วหญิงจะได้ใบรับรอง ปิดท้ายด้วยการปรึกษาแพทย์ครั้งที่สองนี้ต้องมีขึ้นอย่างช้า 1 สัปดาห์หลังการปรึกษาแพทย์ครั้งแรกและ 2 หลังการสัมภาษณ์โดยนักสังคมสงเคราะห์ จากนั้นก็ขึ้นทะเบียนรอรับการทำแท้งต่อไป[14]

4) ประเทศอิตาลี

เดิมประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1930 ของประเทศอิตาลีได้ห้ามการเผยแพร่ในเรื่องการคุมกำเนิดและการทำแท้ง เว้นเสียแต่ว่าจำเป็นต้องทำเพื่อการรักษาชีวิตของหญิงที่ตั้งครรภ์ กฎหมายฉบับดังกล่าวบังคับใช้จนถึง ค.ศ. 1971 ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญตัดสินว่าข้อกำหนดของกฎหมายเกี่ยวกับการคุมกำเนิดนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญและในปี ค.ศ. 1975 ได้ถือว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำแท้งนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกันเหมือนอย่างที่พวกเขาห้ามการทำแท้งหากไม่มีนัยนะของการป้องกันอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของหญิง นอกจากนี้ใน ค.ศ. 1975 ได้มีการแก้ไขกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและสถานะของผู้หญิง นอกจากนี้ใน ค.ศ. 1975ได้มีการแก้ไขกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและสถานะของผู้หญิง และได้มีกฎหมายให้มีการก่อตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาวางแผนครอบครัวและอนุญาตให้มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและบริการด้านครอบครัว

ประเทศอิตาลีเดิมนั้นเป็นประเทศที่เคร่งครัดศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิกและเป็นที่ตั้งของสำนักวาติกัน ได้บัญญัติกฎหมายที่ถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่ยอมให้มีการทำแท้งที่มีขอบเขตกว้างขวางมากที่สุดแห่งหนึ่งของยุโรปโดยเปิดให้มีการทำแท้งเสรีขึ้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1978 ตามกฎหมายฉบับนี้อนุญาตให้มีการทำแท้งได้ตามคำขอของสตรีซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

---

[14] Bartha Maria Knoppers. (1990). *“Abortion Law in Francophone Countries.”* Michigan Review, 4. pp. 904-910.

ภายในระยะเวลาครรภ์ไม่เกิน 90 วัน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนี้ ได้ถูกคัดค้านเป็นอย่างมากจากฝ่ายศาสนาคาทอลิกและสันตะปาปาจอห์นพอลที่ 6[15]

การทำแท้งที่ถูกกฎหมายจะต้องเป็นช่วง 90 วันแรกของการตั้งครรภ์เท่านั้นในกรณีที่การตั้งครรภ์ การคลอดบุตรและการเป็นแม่คนนั้นจะมีผลกระทบร้ายแรงทั้งด้านร่างกายและจิตใจต่อผู้ที่ตั้งครรภ์ ซึ่งพิจารณาจากสภาพทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจสังคม แลสถานการณ์ครอบครัว หรือมีความผิดปกติ หรือมีความเป็นไปได้ว่าทารกจะเกิดมาแล้วมีร่างกายพิการหรือผิดปกติ ผู้หญิงที่มีความประสงค์ที่จะรับการทำแท้งตามเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจะต้องยื่นขอต่อหน่วยงานเกี่ยวกับสุขภาพหรือสวัสดิการที่ได้รับอนุญาตหรือต่อแพทย์ประจำตัว

ในกรณีที่ยื่นเรื่องต่อหน่วยงาน ทางหน่วยงานจะต้องพิจารณาหาทางแก้ไขที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษาแก่ผู้หญิงที่ทำการยื่นคำขอทำแท้งและจะต้องช่วยให้หญิงเอาชนะปัจจัยต่างๆ ที่ชักนำให้ต้องทำแท้งและต้องส่งเสริมวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะสนับสนุนด้วย ส่วนกรณีที่ยื่นเรื่องต่อแพทย์ แพทย์จะต้องแจ้งถึงสิทธิของผู้หญิงและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ หากผู้หญิงยังคงยืนยันที่จะทำแท้ง แพทย์จะต้องออกใบรับรองและลงนามกำกับโดยทั้งแพทย์และผู้หญิง เพื่อยืนยันการตั้งครรภ์และคำร้องขอ โดยใช้เวลาในการพิจารณาไตร่ตรองอีก 7 วัน ผู้หญิงที่ต้องการทำแท้งอาจจะต้องแสดงใบรับรองต่อสถานพยาบาลเพื่อลดขั้นตอน หากเป็นกรณีเร่งด่วนไม่จำเป็นต้องรอ 7 วัน เช่นในกรณีที่เกี่ยวกับชีวิตของผู้ที่ตั้งครรภ์ หากผู้หญิงอายุน้อยกว่า 18 ปี จะต้องได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ด้วย ยกเว้นหากมีเหตุผลร้ายแรงที่ไม่สามารถให้ความสามารถให้ความช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำได้ และหากพ่อแม่ยินยอม เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องของผู้ปกครองสามารถอนุมัติได้

หลังจากพ้นช่วง 90 วันแรกของการตั้งครรภ์แล้ว จะอนุญาตให้ทำแท้งได้เฉพาะในกรณีที่ต้องการรักษาชีวิตผู้หญิงที่ตั้งครรภ์นั้นจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและจิตใจของผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ เช่น การที่ทารกมีความบกพร่องหรือพิการ การทำแท้งต้องกระทำในโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่ได้รับอนุญาตโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยแพทย์ที่ไม่ต้องการทำแท้งให้คนไข้เนื่องด้วยเรื่องของศีลธรรมหรือศาสนาสามารถแจ้งก่อนล่วงหน้าเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงที่จะทำการดังกล่าวได้ การทำแท้งสามารถทำได้ที่โรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากทางการ

กฎหมายซึ่งประกาศใช้ใน ค.ศ. 1978 นี้เรียกว่าเป็นกฎหมายทำแท้งที่เปิดกว้างมากที่สุดในยุโรปตะวันตก แต่ในทางปฏิบัติหาเป็นเช่นนั้นไม่ อันเนื่องมาจากประเทศอิตาลีเป็นประเทศที่

---

[15] สถาบันประชาราศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2521). *จดหมายข่าวประชากร*. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์. น. 10.

เคร่งครัดศาสนามาก จึงทำให้บริการด้านการทำแท้งนั้นเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุหลักอีกประการหนึ่งก็คือ ศาสนาจักรมีอิทธิพลต่อพลเมืองในประเทศมาก ในขณะที่มีการบัญญัติกฎหมายทำแท้งเสรี ทางศาสนาจักรได้ประกาศเตือนทันทีว่า บุคคลใดก็ตามซึ่งทำแท้งให้แก่สตรีผู้ใดก็ตามจะถูกขับออกจากศาสนา เนื่องจากสมาชิกพรรคคริสเตียนเดโทแครตถูกบีบทางการเมืองโดยศาสนาจักรและความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของการทำแท้ง ทำให้เกือบร้อยละ 70 ของแพทย์ในอิตาลีรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ให้บริการทำแท้ง[16]

3.2.2 หญิงมีคู่สมรส

การตัดสินใจในการทำแท้งแม้เป็นเรื่องเนื้อตัวร่างกายของหญิงแต่หากปรากฏว่าหญิงที่ต้องการทำแท้งนั้นเป็นหญิงที่มีสามี อำนาจในการที่จะตัดสินใจในการทำแท้งนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปิดโอกาสให้ชายผู้เป็นสามีได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจซึ่งในแต่ละประเทศจำมีการกำหนดให้ชายผู้เป็นสามีได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในบางกรณีที่เห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและความผาสุกในครอบครัวต่อไป

3.2.2.1 คู่สมรสต้องให้ความยินยอม

หญิงมีครรภ์มีสิทธิที่จะตัดสินใจในการทำแท้งโดยเป็นสิทธิที่เกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกายของหญิงที่สามารถตัดสินใจโดยอิสระว่าตนจะตั้งครรภ์ต่อไปหรือมีความประสงค์ที่จะทำแท้ง แต่อย่างไรก็ตามหากหญิงดังกล่าวเป็นหญิงที่มีสามีอำนาจในการตัดสินใจดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้สามีของหญิงได้เข้ามามีโอกาสที่จะสินใจร่วมกันกับหญิงนั้น

1) ประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ทำแท้งให้แก่หญิงโดยที่หญิงไม่ได้ร้องขอหรือทำแท้งให้หญิงโดยปราศจากความยินยอมจากหญิง[17] ซึ่งการทำแท้งของประเทศเกาหลีนั้นสามารถทำได้ในกรณี เพื่อรักษาชีวิตร่างกายและสุขภาพจิตหรือการข่มขืนหรือร่วมประเวณีของบุคคลในสายเลือดเดียวกัน หรือทารกในครรภ์มีความผิดปกติหรือเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม หากการ

---

[16] *กฎหมายทำแท้งของประเทศอิตาลี.* สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2554, จาก ULE:http://en. .wikipedia.org/wiki/Aborsion_in_Ittaly.

[17] Article 270 A bortion by a Doctor,etc.: A bortion Without Consent

Section (2).A person who procures the miscarriage of a woman without her request or consent shall be punished by penal servitude for not more than two years.

ตั้งครรภ์นั้นเป็นการเสี่ยงต่อสุขภาพของมารดาและหญิงนั้นมีคู่สมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายจะไม่อนุญาตให้ทำแท้งเว้นแต่สามีของหญิงนั้นให้ความยินยอม[18]

ตามกฎหมายจะอนุญาตให้ทำแท้งหากผู้ที่ตั้งครรภ์มีความเสี่ยงในเรื่องของสุขภาพทารกติดเชื้อหรือการตั้งครรภ์เกิดจากการถูกคุกคามทางเพศ สำหรับแพทย์ที่ให้บริการทำแท้งอย่างผิดกฎหมายนั้น โทษคือจำคุก 2 ปี หรือโดยยึดใบอนุญาตถึงกระนั้นก็ไม่ค่อยมีคนฟ้องร้องในคดีเกี่ยวกับการทำแท้งเท่าไหร่ เนื่องจากคนเกาหลีใช้บริการทำแท้งเถื่อนโดยสมัครใจ กฎหมายในเกาหลีใต้ไม่อนุญาตให้แพทย์เปิดเผยเพศของทารก เนื่องจากคนเกาหลีคาดหวังที่จะมีลูกชายและหญิงที่ทำแท้งส่วนมากแล้วจะเป็นหญิงโสดและสาเหตุของการทำแท้งก็มิใช่สาเหตุเกี่ยวกับด้านสุขภาพเลย

2) ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นถือเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจอันดับต้นของโลกและในทางกฎหมายนั้นญี่ปุ่นก็มีความเจริญก้าวหน้าและมีความทันสมัยเช่นเดียวกัน กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของญี่ปุ่นมีอยู่ 2 ฉบับ คือ ประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายคุ้มครองการปรับปรุงลักษณะทางพันธุกรรม (Eugenics Protection Law) ในส่วนของกฎหมายอาญานั้นสามารถทำแท้งได้ในกรณี

1. เกิดความบกพร่องหรือโรคภัยทางกรรมพันธุ์แก่ทารก
2. อาจเกิดอันตรายแก่มารดาในการตั้งครรภ์หรือในการคลอด โดยพิจารณาทั้งในแง่กายภาพและเศรษฐกิจ
3. ตั้งครรภ์เนื่องจากถูกข่มขืนแต่การให้ความยินยอมทำแท้งต้องกระทำโดยบิดามารดาเว้นแต่อีกฝ่ายไม่ประสงค์จะแสดงเจตนาหรือสาบสูญหลังจากเกิดตั้งครรภ์และกรณีมารดาเป็นผู้วิกลจริตจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลด้วย[19]

กฎหมายคุ้มครองการปรับปรุงลักษณะทางพันธุกรรม (Eugenics Protection Law) ได้เพิ่มสิทธิในการทำแท้งขึ้นอีก 5 กรณีคือ

1. เมื่อผู้ตั้งครรภ์และคู่สมรสต้องทนทุกข์จากโรคจากพันธุกรรมและโรคจิต
2. เมื่อผู้ที่ตั้งครรภ์และคู่สมรสต้องทนทุกข์จากโรคร้ายในระยะที่ 4
3. ผู้ที่ตั้งครรภ์และคู่สมรสเป็นโรคเรื้อน

---

[18] เทวีรัศมิ์ ธนาคม. (2518). ประชากรกับการอยู่รอด,ในการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับการทำแท้ง. น. 150.

[19] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. (2521, สิงหาคม). *"กฎหมาย: การลดอัตราเพิ่มประชากรกับการทำแท้ง."* เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, สภาวิจัยแห่งชาติ.

4. เมื่อสุขภาพของมารดาอาจเกิดจากเศรษฐกิจและความผิดปกติของร่างกายเอง

5. เกิดจากการถูกคุกคามทางแพทย์

จากเงื่อนไขในข้อที่ 4 ข้างต้นทำให้การทำแท้งนั้นสามารถทำได้เมื่อร้องขอเนื่องจากผู้หญิงที่ตั้งครรภ์แค่ต้องหาแพทย์ที่ต้องการจะทำแท้งให้ก็สามารถทำได้แล้วโดยมีกำหนดอายุครรภ์ไว้ให้ร้องขอในอายุครรภ์ไม่เกิน 22 สัปดาห์ ในญี่ปุ่นผู้หญิงมีอัตราทำแท้งสูงมากแต่หญิงที่มีสามีการทำแท้งของหญิงสามีต้องอนุญาตเนื่องจากลูกเป็นสิทธิของคนทั้งสองคน[20]

3) ประเทศมองโกเลีย

กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศมองโกเลีย กำหนดให้หญิงสามารถทำแท้งได้ในกรณี[21]

1. เพื่อรักษาชีวิตของหญิง
2. เพื่อรักษาสุขภาพร่างกายของหญิง
3. เพื่อรักษาสุขภาพจิตของหญิง
4. การข่มขืน หรือการร่วมประเวณีของบุคคลในสายเลือดเดียวกัน
5. ความผิดปกติของทารกในครรภ์
6. เหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม

โดยหญิงสามารถร้องขอทำแท้งได้ในช่วง 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์และหากภายหลังหญิงทนทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วยจนคุกคามสุขภาพของหญิง แต่ต้องได้รับอนุญาตจากครอบครัวหรือสามีของหญิงด้วย และหากหญิงทำแท้งที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขทางการแพทย์หรือไม่ได้ทำโดยผู้มีอาชีพ ต้องถูกลงโทษด้วยการใช้แรงงานเป็นเวลา 251 ถึง 400 ชั่วโมงและจำคุกแรงงานเป็นเวลาสามเดือนถึงหกเดือนหรือจำคุกสองปีถึงห้าปี[22] การทำแท้งต้องเป็นการกระทำโดยแพทย์ในโรงพยาบาลและกระทรวงสาธารณสุขจะกำหนดรายชื่อโรคที่ใช้ในการประกอบอนุญาตให้ทำแท้งไว้หากแพทย์คนใดฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษ

---

[20] ศศิธร ประดิษฐพงษ์. (2543). สิทธิในการเป็นเจ้าของร่างกายกับการตัดสินใจทำแท้ง (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. น. 136.

[21] *United nations.(n.d.).* สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2555, from http://www.un.org/esa/populations/publication /abortion /doc/slovakia.doc.

[22] Article 128. Abortion in the non-medical conditions

128.1 Abortion in the non-medical conditions or abortion by a non-professional shall be punishable by 251 to 400 hours foreed labor, incareeration for a term of more than 3 to 6 months or imprisonment for a term of 2 to 5 years.

3.2.2.2 คู่สมรสไม่ต้องให้ความยินยอม

การทำแท้งเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของหญิงที่พึงมีสิทธิในการตัดสินใจโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจทำแท้งของหญิงดังกล่าวแม้เป็นอำนาจเด็ดขาดของหญิงที่จะตัดสินใจแต่การตัดสินใจของหญิงก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายและศีลธรรมอันดีด้วย

1) ประเทศเดนมาร์ก

ปี พ.ศ. 1956 เดนมาร์กกำหนดให้ทำแท้งด้วยเหตุผล 4 ประการคือ 1) จำเป็นสำหรับชีวิตหรือสุขภาพของมารดา 2) ตั้งครรภ์เนื่องจากการถูกกระทำผิดอาญา คือถูกข่มขืน 3) เด็กคลอดออกมาอาจบกพร่องทางกายหรือจิตใจ หรือ 4.) มารดาอยู่ในสภาพไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดูแลเด็ก เช่น มีความบกพร่องอย่างร้ายแรง ทางกายหรือจิตใจหรือมีเหตุผลทางการแพทย์อย่างอื่น เช่นโรคปัญญาอ่อนเป็น นอกจากนี้กฎหมายเดนมาร์กกำหนดเรื่องการทำแทงไว้รัดกุมพอสมควรคือ เมื่อจะทำแท้งต้องแจ้งศูนย์ช่วยเหลือมารดา (Morther Aid Center) เพื่อให้ทางศูนย์จะได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับหญิงที่ตั้งครรภ์ ทั้งด้านสังคมการแพทย์และสัมภาษณ์ครอบครัวตลอดจนสามีของหญิงนั้น จากนั้นคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยนักกฎหมายหรือนักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ และแพทย์พิจารณาว่าสมควรจะให้ทำแท้งหรือไม่ ข้อสำคัญ คือ หญิงผู้ที่จะทำแท้งได้ต้องเป็นคนสัญชาติเดนมาร์กหรือคนต่างชาติซึ่งย้ายมาอยู่อย่างถาวร (Resident) ในเดนมาร์กเท่านั้นจุดมุ่งหมายก็คือ เขาให้บริการเฉพาะแก่ประชาชน ไม่ยอมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวต่อมาในปี ค.ศ. 1974 ได้มีกฎหมายหลายประเทศที่อนุญาตให้ทำแท้งรวมทั้งเดนมาร์กมีการบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งในปี ค.ศ. 1974 และต่อมาเดนมาร์กได้ล้มเลิกกฎหมายให้ทำแท้งภายใน 12 สัปดาห์ นับแต่เริ่มตั้งครรภ์สำหรับคนที่อยู่ในเดนมาร์กและหลังจากนั้นทำได้เพียงช่วยชีวิตของหญิงที่ตั้งครรภ์หรือป้องกันสุขภาพทางร่างกายหรือจิตใจของหญิงนั้น ไม่จำเป็นที่สามีจะต้องให้ความยินยอม[23]

3.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านแพทย์

ในการทำแท้งที่จะได้รับความปลอดภัยที่สุดนั้น “แพทย์” เป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการทำแท้งเนื่องจากแพทย์จะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดีอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากที่แพทย์นั้นได้มีการศึกษาเล่าเรียนมาและสามารถนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ แพทย์จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการทำแท้งเป็นอย่างยิ่ง

---

[23] เทวีรัศมิ์ ธนาคม. เล่มเดิม. น. 150.

3.3.1 คุณสมบัติแพทย์

แพทย์ที่จะสามารถทำแท้งให้แก่หญิงได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้นแพทย์นั้นจำเป็นต้องเป็นแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถศึกษาเล่าเรียนมาเฉพาะด้านและที่สำคัญต้องมีประสบการณ์อย่างเพียงพอในบางประเทศจะกำหนดคุณสมบัติของแพทย์ที่จะสามารถทำแท้งได้ไว้โดยเฉพาะหากแพทย์อื่นที่มิใช่แพทย์ที่กำหนดไว้จะทีโทษทางอาญาทันที

1) ประเทศกรีซ

กฎหมายทำแท้งของประเทศกรีซได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่หญิงและบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดการทำแท้ง ไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 304 ดังนี้ คือ

มาตรา 304 (1)[24] ผู้ใดทำแท้งแก่หญิงโดยปราศจากความยินยอมต้องระวางโทษจำคุก

(4)[25] หากการยุติการตั้งครรภ์เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจโดยความยินยอมของหญิงซึ่งกระทำโดยสูตินารีแพทย์ ไม่ถือว่าเป็นความผิดหากเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ถ้าการตั้งครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์

2. มีการบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าการตั้งครรภ์นั้นก่อเกิดความผิดปกติอย่างรุนแรงและการตั้งครรภ์นั้นต้องไม่เกิน 24 สัปดาห์

---

[24] 304(1) A person who terminates a pregnancy without the consent of the woman shall be liable to imprisonment.

[25] (4) A voluntary termination of pregnancy , carried out with the consent of the woman by an obstetrician or gynecologist, assisted by an anesthetist, in a comprehensive care unit shall not constitute an offence if one of the following conditions is fulfilled:

1. the pregnancy has not progressed beyond 12 weeks;

2. there are indications, established in accordance with modern techniques of prenatal diagnosis, that the concepts is suffering from a serious abnormality which result in a serious congenital defect in the child, and the pregnancy has not progressed beyond 24 weeks;

3. there is an unavoidable risk to the life of the pregnant woman and of serious and permanent harm to her physical or mental health. A medical certificate to that effect shall be required;

4. the pregnancy results from rape, sexual intercourse with a minor female, incest, or intercourse with a woman who is incapable of resisting, provided that the duration of the pregnancy does not exceed 19 weeks;

5. if the pregnant woman is a minor, the consent of one of the parents or the person having custody of the woman shall be necessaey.

3. การตั้งครรภ์ดังกล่าวมีความเสี่ยงต่อหญิงที่ตั้งครรภ์และก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ หากมีการร้องขอต้องได้รับการอนุญาตจากแพทย์

4. ถ้าการตั้งครรภ์นั้นเกิดจากการถูกข่มขืนหรือความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้เยาว์หรือความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลในครอบครัวเดียวกันหรือความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลที่ไม่สามมารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่การตั้งครรภ์ต้องไม่เกิน 19 สัปดาห์

5. ในกรณีจำเป็นถ้าหญิงที่ตั้งครรภ์เป็นผู้เยาว์ต้องได้รับความยินยอมจากบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครอง

2) ประเทศสิงค์โปร์

ก่อนมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายการทำแท้งของสิงคโปร์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กฎหมายการทำแท้งของสิงคโปร์มีลักษณะเหมือนกับกฎหมายการทำแท้งของไทย[26] กฎหมายทำแท้งในสิงคโปร์ขึ้นอยู่กับกฎหมายทำแท้งของประเทศอังกฤษที่รับเอามาใช้ในศตวรรษที่ 19 การทำแท้งถือเป็นอาชญากรรมที่ต้องรับโทษตามมาตรา 312-316 ของประมวลกฎหมายอาญา (Penal Code) อย่างไรก็ตาม การทำแท้งที่ได้รับอนุญาตจะต้องกระทำด้วยเจตนาดี (Good faith) เพื่อรักษาชีวิตของหญิงมีครรภ์

พระราชบัญญัติแรกที่ให้เสรีภาพแก่การทำแท้งได้ออกใช้เมื่อวันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 1970 โดยอนุญาตให้ทำแท้งด้วยเหตุผลทางการแพทย์ที่กว้าง เพื่อให้ได้ลักษณะทางพันธุกรรมที่ดีขึ้น (Eugenic) ให้ถูกต้องตามกฎหมาย(Juridical)และมีเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic grounds) การทำแท้งด้วยเหตุผลทางการแพทย์และเหตุผลทางด้านพันธุกรรมต้องกระทำในระหว่าง 24 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ หากทำแท้งด้วยเหตุผลด้านกฎหมายและเหตุผลเศรษฐกิจสังคมต้องกระทำภายใน 16 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ ก่อนทำแท้งหญิงจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ Termination of Pregnancy Authorization Board ซึ่งมีกรรมการ 11 คน ตามมาตรา 5(3) ของAbortion

การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายของสิงค์โปร์กรณีสุขภาพของทารกในครรภ์มารดาหญิงมีครรภ์จะต้องยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องทำคำร้องขอในช่วงระยะเวลา 24 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ยกเว้นกรณีจำเป็นเพื่อรักษาชีวิตหรือเพื่อป้องกันอันตรายร้ายแรง (Permanent injury)ต่อสุขภาพทางกายหรือทางจิตใจของหญิงมีครรภ์ การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายจะถูกจำกัดเฉพาะประชากรชาวสิงคโปร์หรือภริยาของชาวสิงคโปร์ หรือหญิงที่พักอาศัยอยู่ในสิงคโปร์อย่างน้อย 4 เดือน

---

[26] สุพร เกิดสว่าง. (2523). *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลักลอบทำแท้งในประเทศไทย.* น. 33-34.

คุณสมบัติของแพทย์ที่ทำแท้งในแต่ละช่วงอายุก็มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าอายุครรภ์ไม่เกิน 16 สัปดาห์ แพทย์จะต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 24 เดือน ในการเป็นสูติแพทย์ ถ้าอายุครรภ์มากกว่านั้นแพทย์จะต้องมีคุณสมบัติพิเศษมากขึ้น คือ จบปริญญาโททางสูตินารีเวชจาก Unversity of Singapore หรือ National University of Singapore หรือเป็นสมาชิกหรือทำงานใน Royal College of Obstetricians and Gynaecologists และต้องได้รับความยินยอมจากสถาบันดังกล่าวโดยต้องต่ออายุทุก 2 ปี และเป็นที่ไว้วางใจของสถาบันนั้น การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายจะต้องกระทำในโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลอื่นที่ได้รับความเห็นชอบเท่านั้น

ปี ค.ศ. 1969 ขึ้นอยู่กับกฎหมายอังกฤษโดยบัญญัติเรื่องการทำแท้งไว้ในมาตรา 312-316 ของประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติทำแท้งช่วงแรกออกเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 1970 โดยอนุญาตให้ทำแท้งด้วยเหตุทางการแพทย์ที่กว้างให้ได้พันธุกรรมที่ดีขึ้น และเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม การทำแท้งด้วยเหตุผลทางการแพทย์หรือพันธุกรรมที่ดีขึ้นจะต้องกระทำในช่วง 24 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ และถ้าด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคมจะต้องกระทำในช่วงระหว่าง 16 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ การทำแท้งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ Termination of Pregnancy Authorization Board ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 11 คน แต่ถ้าแพทย์ 1 คน ผู้ทำแท้งได้ปรึกษากับแพทย์อีกคนหนึ่งก็ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งแพทย์ทั้งสองคนนี้จะต้องสรุปว่าหากตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงอย่างร้ายแรงต่อชีวิตของหญิงมีครรภ์หรือหญิงอาจได้รับอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจ ในกรณีนี้แพทย์ต้องแจ้งต่อคณะกรรมการภายใน 2 สัปดาห์หลังจากการทำแท้ง

กฎหมายในปี 1970 กำหนดว่าหญิงที่แต่งงานแล้ว ต้องแสดงความยินยอมทำแท้งเป็นลายลักษณ์อักษรโดยไม่คำนึงถึงอายุ แต่ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี หญิงอายุไม่ถึง 18 ปี ต้องให้บิดาหรือมารดายินยอมหรือถ้าหญิงไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือเสียสติหรือปัญญาอ่อน คณะกรรมการสามารถอนุญาตได้พระราชบัญญัติว่าด้วยการทำแท้ง ค.ศ.1974 (Abortion Act of 1974)(ประมวลกฎหมายอาญา บทที่ 119 (มาตรา 312-316) ซึ่งแก้ไขโดยAct No. 12 of 1980 อนุญาตให้ทำแท้งเสรีมากขึ้น แพทย์ 1 คน ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว (A registered physician) สามารถทำแท้งให้หญิงได้ โดยหญิงร้องขอและมีความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรของหญิงในช่วงระหว่าง 24 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์หากอายุครรภ์มากกว่านี้ต้องมีเหตุผลว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาชีวิตและป้องกันอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิง โดยหญิงต้องเป็นผู้อยู่

อาศัยหรือประชากรชาวสิงคโปร์ กฎหมายใหม่ฉบับนี้ได้ยกเลิกคณะกรรมการข้างต้นโดยนัยกฎหมายว่าด้วยการทำแท้งของสิงคโปร์คือทำแท้งได้ตามแต่จะร้องขอนั้นเอง[27]

3) ประเทศนิวซีแลนด์

อนุญาตให้มีการทำแท้งในช่วง 20 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ อันเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

(1) การตั้งครรภ์ต่อไปจะมีผลอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของหญิงที่ตั้งครรภ์

(2) มีความเสี่ยงต่อทารกในครรภ์ หากให้กำเนิดออกมา จะมีโอกาสอย่างสูงที่ทารกจะมีอาการผิดปกติหรือพิการทั้งทางกายละทางใจ

(3) การตั้งครรภ์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในสายเลือดเดียวกัน หรือการตั้งครรภ์เกิดจากการถูกข่มขืน

(4) หญิงที่ตั้งครรภ์มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ ไม่จำเป็นต้องถึงขั้นปัญญาอ่อน การทำแท้งหลังจาก 20 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ไปแล้ว นั้นจะทำได้เฉพาะกรณีที่จำเป็นต้องทำเพื่อช่วยชีวิตของหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือเพื่อป้องกันการบาดเจ็บเรื้อรังทั้งต่อร่างกายและจิตใจของหญิงที่ตั้งครรภ์

เนื่องจากการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวแล้ว ใน ค.ศ. 1977 ทางรัฐบาลนิวซีแลนด์ได้ดำเนินการให้มีการจัดตั้งหน่วยงาน คณะกรรมการตรวจสอบการทำแท้งขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของกฎหมายทำแท้ง โดยคณะกรรมการประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 3 ท่าน โดย 2 ใน 3 ต้องเป็นแพทย์ หญิงที่ต้องการทำแท้งต้องได้รับอนุญาตจากที่ปรึกษา 2 ท่าน โดยเป็นสูตินารีแพทย์ 1 ท่าน ซึ่งที่ปรึกษาเหล่านี้จะให้การรับรองการทำแท้งตามเหตุผลที่กฎหมายกำหนด หากมีการอนุมัติที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่านจะลงนามรับรองในใบรับรองและส่งให้กับสถาบันที่จะดำเนินการทำแท้งที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

กฎหมายกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่ทำแท้งให้ผู้อื่นด้วยโทษจำคุกสูงสุดถึง 14 ปี ส่วนผู้หญิงที่ได้รับการทำแท้งหรือทำแท้งด้วยตนเองไม่ถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ถึงอย่างไรก็ตามหากจับได้ก็ต้องโดนโทษปรับไม่เกิน 200 เหรียญนิวซีแลนด์[28]

---

[27] ลักขณา สิริเวชประเสริฐ. (2525). *การศึกษากฎหมายกับปัญหาผู้ป่วยลักลอบทำแท้ง* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. น. 28-29.

[28] *กฎหมายทำแท้งของประเทศนิวซีแลนด์.* สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2554, จาก United Nations,Abortion Policy:New Zeland,[Online],Available http://www.un.org/esa/population/publictions /doc/newzeal.doc.

3.3.2 ดุลยพินิจของแพทย์

อำนาจในการตัดสินใจของแพทย์ที่จะทำแท้งให้แก่หญิงนั้นในแต่ละประเทศกำหนดจำนวนแพทย์ที่แตกต่างกันออกไปบางประเทศให้อำนาจแพทย์เพียงคนเดียว บางประเทศสองคนขึ้นไป บางประเทศอำนาจในการตัดสินใจที่จะทำแท้งให้แก่หญิงก็เอาเกณฑ์ของอายุครรภ์มาเป็นตัวกำหนดจำนวนแพทย์ที่สามารถตัดสินใจทำแท้งให้แก่หญิง ซึ่งการกำหนดจำนวนแพทย์ที่สามารถใช้ดุลยพินิจอนุญาตให้ทำแท้งดังกล่าวย่อมเป็นการดีต่อหญิงที่สามารถไว้วางใจได้ว่าการใช้ดุลยพินิจของแพทย์เป็นไปโดยถูกต้องและชอบธรรม

1) ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำแท้งเป็นความผิดอาญาเว้นแต่หญิงตั้งครรภ์โดยถูกข่มขืนและกรณีจำเป็นเนื่องจากสุขภาพของมารดา ต่อมาในปี 1968 สภานิติบัญญัติบางมลรัฐได้ยกเลิกความผิดฐานทำให้แท้งลูกยกเว้นกรณีหญิงตั้งครรภ์ 6 เดือนขึ้นไปจึงห้ามมิให้ทำแท้ง ในแต่ละรัฐจะมีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาของการตั้งครรภ์แตกต่างกันออกไปโดยให้ขึ้นอยู่กับความเห็นของแพทย์ในแต่ละมลรัฐ ต่อมาได้มีคำพิพากษาของศาลของศาลตัดสินว่า การทำแท้งใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ขึ้นอยู่กับแพทย์และหญิง ในช่วง 6-9 เดือนต้องมีเหตุผลเกี่ยวกับสุขภาพของมารดา

ในบางมลรัฐที่การทำแท้งของหญิงที่จะต้องได้รับคำรับรองหรือความเห็นของแพทย์ซึ่งในแต่ละรัฐจะกำหนดจำนวนแพทย์ที่แตกต่างกันออกไปอย่างเช่นรัฐเดลาแวร์กำหนดให้การทำแท้งพิจารณาโดยคณะกรรมการประกอบด้วยแพทย์ 2 คนอนุญาตรับรองว่ามีเหตุจำเป็น[29] รัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดให้แพทย์ของคณะกรรมการจำนวน 3 อนุญาตโดยรับรองเป็นเอกฉันท์

2) ประเทศเบลเยียม

ประเทศเบลเยียมเป็นประเทศที่มีนโยบายการทำแท้งที่เปิดกว้างมากที่สุดในทวีปยุโรปตะวันตก คือมีการอนุญาตให้ทำแท้งได้ในกรณี[30]

1. เพื่อช่วยชีวิตสตรีที่ตั้งครรภ์
2. เพื่อสุขภาพร่างกายของสตรีที่ตั้งครรภ์
3. เพื่อสุขภาพทางจิตของหญิงที่ตั้งครรภ์
4. การตั้งครรภ์ที่เกิดจากการข่มขืนหรือการร่วมประเวณีระหว่างชายหญิงที่เป็นพี่น้องกัน
5. หากปล่อยให้ตั้งครรภ์ต่อไปทารกที่เกิดอาจจะเกิดมามีร่างกายพิการได้

---

[29] Douglas J. Butler and David F.Walbert. (1986). *Aboetion Medicing and the law.* p. 85.

[30] นพวรรณ จงวัฒนา. (2540, มีนาคม). "นโยบายการทำแท้งในทวีปยุโรปตะวันตก." *วารสารประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,* 13(1). น. 13-15.

6. ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคมของหญิงที่ตั้งครรภ์

7. ตามคำร้องขอของสตรีที่ตั้งครรภ์

ประเทศเบลเยียมเป็นประเทศที่เคร่งครัดในศาสนามาก[31] โดยนับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอริก และยังมีกฎหมายกำหนดโทษที่มีโทษทางอาญาทั้งหญิงที่ตั้งครรภ์และผู้กระทำต่อหญิงนั้น และยังมีเหตุเพิ่มเติมโทษถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของแพทย์หรือเภสัชกร แต่ศาลเคยยกเว้นโทษสำหรับการทำแท้งที่มีเหตุจำเป็น โดยต้องผ่านการลงมติของแพทย์ทั้งคณะจึงจะทำได้ กฎหมายดังกล่าวมีผู้ฝ่าฝืนเป็นจำนวนมาก โดยมีการลักลอบทำแท้งกันอย่างกว้างขวาง ความพยายามที่จะทำให้มีการทำแท้งอย่างถูกกฎหมายในเบลเยียมนั้นเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 มีการเสนอข้อเสนอเกี่ยวกับการออกกฎหมายอนุญาตให้มีการทำแท้งภายใต้กรณีต่างๆแม้ว่ากฎหมายจะไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง การฟ้องร้องก็ไม่ค่อยมี หรือการดำเนินคดีที่มีนั้นก็มักจะถูกระงับการพิพากษาหรือในบางกรณีก็มีการประกาศว่าไม่มีความผิด

ในปัจจุบันเบลเยียมอนุญาตให้สามารถทำแท้งได้ค่อนข้างเสรี ซึ่งในกฎหมายระบุให้ผู้หญิงต้องแจ้งถึงเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจทำแท้ง ในช่วง 12 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ สามารถขอให้ทำแท้งได้หากการตั้งครรภ์นั้นทำให้เกิดความยุ่งยากใจ และก่อให้เกิดปัญหา แพทย์มีหน้าที่ต้องแนะนำถึงความเสี่ยงจากการทำแท้งและทางเลือกอื่นในการดูแลบุตรที่อาจจะกำเนิดออกมา และโน้มน้าวผู้ที่ต้องการทำแท้งในการตัดสินใจ หลังจากตั้งครรภ์แล้ว 12 สัปดาห์ การทำแท้งต้องได้รับการตัดสินใจโดยแพทย์ 2 คนขึ้นไป เห็นพ้องต้องกันว่าสุขภาพและมดลูกของสตรีนั้นตกอยู่ในภาวะอันตรายและหญิงต้องได้รับคำปรึกษาจากแพทย์ในสถานประกอบการเพื่อการดูแลสุขภาพอย่างน้อย 6 วันก่อนที่มีการทำแท้ง[32]

3) ประเทศเดนมาร์ก

ก่อนปี ค.ศ.1937 การทำแท้งนั้นผิดกฎหมายในประเทศเดนมาร์กยกเว้นในกรณีที่จำเป็นต้องทำเพื่อช่วยชีวิตของผู้ที่ตั้งครรภ์ ในปี ค.ศ.1937 นี้เอง ทางรัฐบาลได้ออกกฎหมายให้สามารถทำแท้งได้ในกรณีที่ต้องช่วยชีวิตผู้ที่ตั้งครรภ์ ในกรณีที่ถูกข่มขืน และกรณีที่ทารกในครรภ์ผิดปกติ ในปี ค.ศ.1956 ถึง ค.ศ.1970 ได้มีกฎหมายให้ทำแท้งได้อย่างเสรีสำหรับเหตุผลทางสังคม เช่น ในครอบครัวมีบุตรแล้ว 4 คนหรือมากกว่า หรือกรณีที่ตั้งครรภ์ในช่วงอายุมากกว่า 38 ปี โดย

---

[31] เลสเตอร์ อาร์.บราวน์. (2517). *กลวิธีในอันจะควบคุมจำนวนประชากรโลกให้คงที่เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ*. หนังสือแปลชุด “นวทัศน์” เล่มที่ 28 แปลโดยพิชิต พิทักษ์เทพสมบัติและคณะ. น. 200.

[32] สมบัติ พฤฒิพงศภัค. (2550, มกราคม-มีนาคม). “กฎหมายการทำแท้งของประเทศยุโรป.” *วารสารยุติธรรมปริทัศน์, 1*(1). น. 99-106.

การทำแท้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประกอบด้วยแพทย์ 2 คนและจิตแพทย์ 1 คน แต่เนื่องจากมีการยื่นคำร้องขอให้อนุมัติการทำแท้งมากมายที่รออนุมัติ จึงได้มีการแก้ไขกฎหมายในปี ค.ศ. 1973 โดยอนุญาตให้ทำแท้งได้สำหรับ 12 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์

การทำแท้งในประเทศเดนมาร์กสามารถทำได้ในทุกกรณี โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากโรงพยาบาลของรัฐหรือคลินิกของโรงพยาบาล หากตั้งครรภ์แล้ว 12 สัปดาห์และการตั้งครรภ์นั้นไม่ได้มีแนวโน้มที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตของผู้ที่ตั้งครรภ์หรือไม่ได้มีความเสี่ยงต่อความเสียหายต่อสุขภาพทั้งทางกายและใจ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

ต่อมากฎหมายฉบับที่ 350 ซึ่งออกในวันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ 1973 ให้สิทธิสตรีในประเทศเดนมาร์กทำแท้งได้ระหว่างการตั้งครรภ์ในช่วง 12 สัปดาห์แรกหลังจากยื่นคำร้องขออนุญาตทำแท้ง นอกจากนี้ผู้หญิงที่ยื่นคำร้องนี้จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติและความเสี่ยงจากการทำแท้ง รวมทั้งคำแนะนำในเรื่องของความช่วยเหลือที่เป็นไปได้หากตัดสินใจที่จะไม่ทำแท้ง หากตั้งครรภ์แล้ว 12 สัปดาห์ จะอนุญาตให้ทำแท้งโดยไม่ต้องผ่านการอนุมัติเฉพาะกรณีที่จำเป็นเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อชีวิตหรืออันตรายต่อสุขภาพทั้งกายและใจ และความเสี่ยงดังกล่าวจะต้องยึดตามหลักการทางการแพทย์เท่านั้น

การทำแท้งหลังจากตั้งครรภ์แล้ว 12 สัปดาห์ ยังสามารถทำได้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่จะเข้ารับการทำแท้ง ผู้เชี่ยวชาญด้านนรีเวชวิทยา 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาหรือผู้มีความรู้พิเศษเกี่ยวกับเวชศาสตร์สังคม คณะกรรมการอาจอนุญาตหากการตั้งครรภ์ การคลอดบุตรหรือการดูแลบุตรมีผลต่อสุขภาพของผู้ที่ตั้งครรภ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือการตั้งครรภ์นั้นเป็นผลมาจากอาชญากรรม หรือทารกในครรภ์มีอันตรายเนื่องจากปัจจัยทางด้านพันธุกรรม หรือปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบจากความผิดปกติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งหากเกี่ยวกับความผิดปกติจากด้านร่างกายและจิตใจ ผู้ที่ตั้งครรภ์พิการทางสมอง หรือผู้ที่ตั้งครรภ์ยังมีวุฒิภาวะต่ำเกินไปนั้น ทำให้ไม่สามารถที่จะเลี้ยงดูเด็กที่เกิดออกมาได้อย่างเหมาะสม หรือในกรณีที่สามารถคาดเดาได้ว่าการตั้งครรภ์ การคลอดบุตร หรือการดูแลบุตรทำให้เป็นภาระแก่มารดานั้นจะจัดอยู่ในสภาวะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ

การทำแท้งหลังจากตั้งครรภ์แล้ว 12 สัปดาห์โดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการมีโทษจำคุก 2 ปี หรืออาจลดโทษให้เหลือแค่ปรับ หากผู้ที่ให้บริการทำแท้งไม่ใช่แพทย์มีโทษจำคุก 4 ปี[33]

---

[33] *กฎหมายทำแท้งของประเทศเดนมาร์ก.* สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2554, จาก http//www.un.ong/esa/population/publications/abortion/doc/denmar 1.doc.

4) ประเทศนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์ได้ดำเนินการให้มีการจัดตั้งหน่วยงาน คณะกรรมการตรวจสอบการทำแท้งขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของกฎหมายทำแท้ง โดยคณะกรรมการประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 3 ท่าน โดย 2 ใน 3 ต้องเป็นแพทย์ หญิงที่ต้องการทำแท้งต้องได้รับอนุญาตจากที่ปรึกษา 2 ท่าน โดยเป็นสูตินารีแพทย์ 1 ท่าน ซึ่งที่ปรึกษาเหล่านี้จะให้การรับรองการทำแท้งตามเหตุผลที่กฎหมายกำหนด หากมีการอนุมัติที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่านจะลงนามรับรองในใบรับรองและส่งให้กับสถาบันที่จะดำเนินการทำแท้งที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

3.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านสถานที่ทำแท้ง

สถานที่ทำแท้งที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำแท้งให้แก่หญิงนั้นต้องเป็นสถานที่ที่มีแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ครบถ้วน สะอาดถูกหลักอนามัย หญิงที่เข้ามารับบริการในสถานที่ดังกล่าวจะได้รับความปลอดภัยจากการทำแท้งมากกว่าการหันหน้าเข้าใช้บริการในสถานที่เปิดบริการผิดกฎหมาย

3.4.1 โรงพยาบาลของรัฐ

สถานที่ที่ทำแท้งที่ทุกประเทศต่างอนุญาตให้หญิงสามารถทำแท้งได้เหมือนกันนั้นคือโรงพยาบาลของรัฐซึ่งในแต่ละระเทศต่างมองเห็นถึงความสำคัญของสถานที่ที่ใช้ในการทำแท้งว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากการทำแท้งที่ปลอดภัยและสำเร็จผลตามที่ตั้งใจนั้นโรงพยาบาลของรัฐย่อมเป็นสถานที่ที่ตอบสนองความต้องการได้มากที่สุด

1) ประเทศตูนิเซีย

ชนชาวตูนิเซียมีขนาดครอบครัวที่ใหญ่มาก ในปี ค.ศ. 1972 มีประชากรอยู่ถึง 5.3 ล้านคน บางครั้งมีความจำเป็นจะต้องอนุญาตให้ทำแท้งได้ในบางกรณี ดังนั้น เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1973 ได้มีกฤษฎีกาอนุญาตให้ทำแท้งได้ภายในระยะเวลา 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ หรือหลังจากนั้นถ้าเป็นอันตรายแก่สุขภาพทางร่างกายและจิตใจของมารดา หรือเด็กในครรภ์ต้องเสี่ยงกับโรคร้ายแรงหรือความพิการก็ให้ทำแท้งได้[34]

ปี ค.ศ. 1965 ตูนิเซียเป็นประเทศมุสลิมประเทศแรกที่มีกฎหมายทำแท้งโดยเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม ประมวลกฎหมายตูนิเซียปี ค.ศ. 1913 และกฎหมายปี ค.ศ. 1920 และ ค.ศ. 1940 ที่ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนข้อกำหนดห้ามการทำแท้งโดยเด็ดขาดยกเว้นทำเพื่อรักษาชีวิตของผู้ที่ตั้งครรภ์ต่อมากฎหมายเลขที่ 65-24 ที่ออกในปี ค.ศ. 1965 ได้แก้ไขให้อนุญาตให้ทำแท้งในช่วงระยะ

---

[34] เทวีรัศมิ์ ธนาคม. เล่มเดิม. น. 148.

3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์หากในครอบครัวนี้มีลูกแล้ว 5 คน และตั้งครรภ์หลังจากครรภ์ที่แล้วเป็นระยะน้อยกว่า 3 เดือน และสำหรับกรณีที่ต้องทำเพื่อรักษาชีวิตและสุขภาพของผู้หญิงที่ตั้งครรภ์สามารถทำได้ในช่วงอายุครรภ์เท่าใดก็ได้

กฎหมายทำแท้งที่ใช้ในปัจจุบันนั้น เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1973 เมื่อมีการเริ่มใช้ประมวลกฎหมายฉบับใหม่ ในข้อ 214 ของประมวลกฎหมายนี้อนุญาตให้สามารถทำแท้งได้ตามร้องขอในช่วง 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ หลังจาก 3 เดือนนี้แล้วจะทำได้เฉพาะในกรณีที่การตั้งครรภ์มีความเสี่ยงต่อชีวิตของผู้เป็นแม่ หรืออยู่ในความเสี่ยงที่ทารกจะออกมาบกพร่องและพิการ การทำแท้งในช่วง 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์จะต้องทำโดยแพทย์ในโรงพยาบาลหรือองค์กรอนามัย หรือคลินิกที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น หลังจากช่วง 3 เดือนนี้ จะต้องทำในสถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตสำหรับวัตถุประสงค์นี้โดยเฉพาะและแพทย์เจ้าของไข้จะต้องเสนอรายงานต่อแพทย์ที่จะดำเนินการทำแท้ง การดำเนินการทำแท้งนั้นได้รับการช่วยเหลือด้านการเงินจากรัฐบาลเช่นเดียวกันกับบริการด้านการแพทย์อื่นๆ

ปี ค.ศ. 1973 เมื่อมีการอนุมัติกฎหมายการทำแท้งใหม่ สำนักงานควบคุมประชากรและครอบครัวได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้คำแนะนำในเรื่องของโครงการวางแผนครอบครัว และมอบหมายหน้าที่ให้ทำสำรวจสถิติจำนวนประชากรและให้ข้อมูล รวมทั้งให้ความรู้แก่สาธารณะเกี่ยวกับการวางแผนและอนามัยครอบครัว ต่อมาในปี ค.ศ. 1988 จำนวนเด็กที่ได้รับเงินสงเคราะห์ได้จำกัดอยู่ที่ 3 คนต่อ 1 ครอบครัว ตลอดเวลามามีการส่งเสริมนิติบัญญัติโดยกฎหมายอื่นๆ ที่มุ่งที่จะเพิ่มสถานะของสตรีและลดอัตราการเกิดของประชากร เช่น โดยการให้มีการเรียนการสอนสำหรับทั้ง 2 เพศ ย้ำถึงสิทธิสตรีในการคุมกำเนิดและการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมเรื่องการวางแผนครอบครัว การวางแผนครอบครัวถูกรวมเข้าไปอยู่ในระบบบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานและมีการจัดตั้งศูนย์บริการอนามัยแม่เพื่อให้บริการการทำแท้งและบริการอื่นๆ ในแผนที่ 8 ในช่วงปี ค.ศ. 1992-1996 ทางรัฐบาลได้ตั้งเป้าอัตราการแพร่หลายในเรื่องการคุมกำเนิดจาก 53 เปอร์เซ็นต์ในปี ค.ศ. 1991 เป็น 64 เปอร์เซ็นต์ภายในปี ค.ศ. 2001 และลดอัตราการกำเนิดประชากรทั้งหมดเป็น 2.6 และจะต้องเป็น 2.1 ภายในปี ค.ศ. 2026

2) ประเทศสิงคโปร์

การทำแท้งที่ชอบด้วยกฎหมายต้องกระทำในโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่ได้รับความเห็นชอบ[35] ยกเว้นเป็นการรักษาการทำแท้งโดยวิธีใช้ยารับประทานเท่านั้นก็อาจให้แพทย์ที่ขึ้นทะเบียนในสถานพยาบาลเอกชนสั่งจ่ายยาได้

---

[35] *กฎหมายทำแท้งของประเทศสิงคโปร์.* สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2554, จาก http://www.un.org/esa/population/ publictions/ abortion/doc/singapore.doc.

3) ประเทศอิตาลี

การทำแท้งที่ถูกกฎหมายในอิตาลีต้องทำในช่วงอายุครรภ์ 90 วันแรกของการตั้งครรภ์เท่านั้นหากอายุครรภ์หลัง 90 วันจะอนุญาตให้ทำแท้งได้เฉพาะการตั้งครรภ์จะเป็นอันตรายต่อชีวิตร่างกายและจิตใจหรือทารกในครรภ์มีความผิดปกติ ซึ่งประเทศอิตาลีได้มีการกำหนดสถานที่ทำแท้งไว้ให้สามารถทำแท้งได้ทั้งในโรงพยาบาลของรัฐและสถานพยาบาลของเอกชนที่ได้รับอนุญาตโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย[36]

3.4.2 โรงพยาบาลหรือสถานประกอบกิจการเอกชน

โรงพยาบาลเอกชนหรือสถานประกอบการเอกชนย่อมเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของหญิงที่จะเข้ามาใช้บริการเนื่องจากสถานที่ดังกล่าวมีมาตรฐานในการรักษาหรือการทำแท้งไม่ต่างจากโรงพยาบาลของรัฐเท่าใดนักเนื่องจากต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐในหลายๆประเทศก็เปิดโอกาสให้เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการทำแท้งเพื่อตอบสนองความต้องการของหญิงที่ต้องการทำแท้งให้สามารถมีทางเลือกในการตัดสินใจเลือกสถานที่ทำแท้งที่ตนรู้สึกพึงพอใจและเห็นว่าตนจะได้รับความปลอดภัยกลับไป

1) ประเทศสหรัฐอเมริกา[37]

การทำแท้งในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ถือว่าผิดกฎหมาย[38] เว้นแต่เป็นการกระทำโดยแพทย์ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เนื่องจากความจำเป็นแก่ชีวิตและสุขภาพของมารดา และศาลแห่งกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้เคยตีความว่า การทำแท้งเพื่อรักษานั้นต้องกระทำเพราะสาเหตุที่จำกัดและต้องกระทำในโรงพยาบาลหลังจากการตัดสินใจของแพทย์ที่ร่วมปรึกษาหารือ 2 คน พร้อมทั้งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรงพยาบาลด้วยว่า ชีวิตของมารดาอยู่ในระหว่างเสี่ยงอันตรายอย่างยิ่ง ในคดีนี้ศาลสูงวินิจฉัยว่า คำว่า “สุขภาพ” ต้องรวมถึงความสมบูรณ์ทางจิตวิทยา ทางอารมณ์ ทางจิตใจและทางร่างกาย และคำว่า “สุขภาพ” ในกฎหมายของกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ต้องไม่จำกัดเฉพาะสุขภาพทางร่างกายเท่านั้น ควรจะต้องหมายถึง “ภาวะทางวิญญาณที่อยู่ในร่างกายและจิตใจ” ด้วย แต่ศาลก็มิได้แนะนำวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะตัดสินว่าการตั้งครรภ์มีผลต่อสุขภาพมารดา ศาลกล่าวว่าการทำแท้งเป็นเรื่องที่อยู่ในดุลยพินิจทาง

---

[36] กฎหมายทำแท้งของประเทศอิตาลี. สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2554, จาก http://en.wikipedia.org/wiki/Aborsion_in_Ittaly.

[37] วิทูรย์ อึ้งประพันธ์. (2537). *“กฎหมายทำแท้งข้อโต้แย้งที่ยังไม่ยุติ”* ในคำพิพากษาศาลสูงเรื่องการทำแท้งในสหรัฐอเมริกา. น. 56-57.

[38] วิทูรย์ อึ้งประพันธ์. (2537). *“กฎหมายทำแท้งข้อโต้แย้งที่ยังไม่ยุติ”* ในคำพิพากษาศาลสูงเรื่องการทำแท้งในสหรัฐอเมริกา. น. 56-57.

วิชาชีพเวชกรรม การทำแท้งควรพิจารณาเช่นเดียวกับการผ่าตัดทางศัลยกรรม โดยหลักทั่วไปวิธีการทางศัลยกรรม ย่อมมีความจำเป็นต่อสุขภาพของผู้ป่วย ไม่ว่าจะสุขภาพทางร่างกายก็สุขภาพด้านจิตใจ ซึ่งแพทย์ย่อมจะเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในการวินิจฉัยเป็นประจำอยู่แล้วเมื่อจะทำการผ่าตัด การทำแท้งจึงไม่ควรจะแตกต่างจากศัลยกรรมอื่นๆ

วันที่ 22 มกราคม พ.ศ.2516 ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาได้พิพากษาตีความเกี่ยวกับการทำแท้งว่า การทำแท้งในระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ การตัดสินใจที่จะทำแท้งขึ้นอยู่กับฝ่ายหญิงและแพทย์ ในระยะ 6 เดือนถัดไป รัฐอาจจะวางระเบียบการทำแท้งให้สัมพันธ์กับสุขภาพของมารดา เช่น การออกใบอนุญาตและควบคุมบุคคลและสถานที่ที่รับทำแท้งให้สัมพันธ์กับสุขภาพของมารดา เช่น การออกใบอนุญาตและควบคุมบุคคลและสถานที่ที่รับทำแท้งสำหรับในระยะ 10 สัปดาห์สุดท้ายของการตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นระยะที่ทารกสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่นอกมดลูกมารดาได้แล้วนั้น ถ้าเป็นความต้องการของรัฐ รัฐบาลจะห้ามการทำแท้งในระยะนี้ได้ เว้นแต่จะมีความจำเป็นต่อชีวิตและสุขภาพของมารดา ศาลเห็นว่าในทางกฎหมายสิทธิของหญิงนั้นจะทำแท้งเป็นสิทธิส่วนตัวของหญิง และสิทธิของแพทย์ที่จะให้การรักษาหญิงมีครรภ์นั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์ การตัดสินใจทำแท้งเพื่อเหตุผลต่างๆย่อมเกี่ยวข้องกันและเป็นการตัดสินใจของแพทย์เป็นเบื้องต้น ซึ่งความรับผิดชอบต่างๆย่อมตกอยู่กับแพทย์ การตกลงใจของแพทย์ที่จะทำแท้งควรจะคำนึงถึงปัญหาทางกาย ทางอารมณ์ ทางจิตใจ ทางครอบครัว ตลอดจนอายุของหญิงนั้น ปัญหาต่างๆเหล่านั้นย่อมถือได้ว่า “เป็นอันตรายต่อกายและจิตใจได้” และอาจถือว่าเป็น “เด็กที่มารดาไม่ปรารถนา” ก็ได้ จากการวินิจฉัยของศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาที่กล่าวไว้นั้น ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวในการแก้ไขกฎหมายทำแท้งของรัฐต่างๆเป็นจำนวนมาก เพื่อให้สอดคล้องกับคำพิพากษาดังกล่าว[39]

2) ประเทศสวีเดน

การทำแท้งซึ่งได้รับการรับรองจากกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้นี้ตามวิธีการปฏิบัติ ผู้ขอทำแท้งจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ โดยแสดงเหตุผลประกอบความประสงค์ของตน พร้อมด้วยสูติบัตร หลังจากนั้นหญิงผู้ขอทำแท้งจะต้องไปพบกับจิตแพทย์เพื่อตรวจสอบสภาพจิตใจและตรวจร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญทางโรคสตรี โดยมีนักสังคมสงเคราะห์มาสอบถามประวัติความเป็นอยู่ สภาพสิ่งแวดล้อม การศึกษา การทำงาน ชีวิตครอบครัว เพื่อทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งในการนี้จะมีคณะกรรมาธิการพิเศษอีกคณะหนึ่ง

---

[39] วราภรณ์ กษีรรัตน์. (2525). *การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ : เรื่องศึกษาเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับกฎหมายทำแท้ง* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. น. 57-58.

เป็นผู้พิจารณาคำขอ โดยพิจารณารายงานของแพทย์ผู้ทำการตรวจร่างกาย และรายงานความเห็นของจิตแพทย์ว่าสมควรให้หญิงนั้นทำแท้งได้หรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมาธิการพิเศษพิจารณาเรื่องราวตามคำขอและลงมติชี้ขาดอย่างใดแล้ว ผู้ขอไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมาธิการแต่อาจขอให้คณะกรรมาธิการพิจารณาเรื่องราวอีกครั้งหนึ่ง โดยยื่นหลักฐานใหม่เสนอเข้ามาในกรณีที่คณะกรรมาธิการอนุญาตให้ทำแท้งได้ตามกฎหมายแล้ว การทำแท้งจะต้องกระทำที่โรงพยาบาลของรัฐ โดยคณะศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจทำที่โรงพยาบาลเอกชนโดยมีคณะศัลยแพทย์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นพิเศษในการนี้ ภายหลังการทำแท้งแล้วแพทย์ที่ทำแท้งจะต้องส่งรายงานและคำแถลงต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งเอกสารอันเกี่ยวข้องกับการทำแท้งจะถูกปกปิดเป็นความลับ[40]

3) ประเทศอังกฤษ

เดิมกฎหมายคอมมอนลอว์นั้น ถือว่าการทำแท้งเป็นความผิดอาญามาตั้งแต่ก่อนที่จะมีระบบรัฐสภาเกิดขึ้น ในระหว่างปี ค.ศ.1803-ค.ศ.1837 นั้นการทำลายทานรกในครรภ์ภายหลังที่ทารกเคลื่อนไหวแล้ว (Quickening) ถือเป็นความผิดร้ายแรงมีโทษถึงประหารชีวิต ทั้งนี้เนื่องมาจากอิทธิพลของศาสนาคริสเตียน ที่เชื่อว่าการเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์แสดงถึงการมีวิญญาณจุติในทารกนั้นแล้ว และถ้าทารกนั้นถูกทำลายชีวิตก่อนที่จะเกิด โดยไม่มีโอกาสเข้าพิธีรับเป็นคริสเตียน วิญญาณของทารกนั้นไม่อาจไปสู่สวรรค์ได้ ผู้ทำลายทารกในกรณีดังกล่าวจึงควรต้องรับโทษหนัก

รัชสมัยพระเจ้ายอร์จที่ 3 ได้มีตัวบทกฎหมายที่ห้ามทำแท้งเกิดขึ้นเป็นบทบัญญัติในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดต่อบุคคล (The Offence against the Person Act 1861) ต่อมามีการลักลอบทำแท้งโดยผิดกฎหมายเป็นอย่างมากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขอังกฤษได้ตั้งคณะกรรมการร่วมขึ้นมาพิจารณาเรื่องนี้ คณะกรรมการเสนอแนะว่า “ควรแก้ไขกฎหมายให้ชัดเจน ให้แพทย์สามารถทำแท้งได้กรณีที่เป็นการกระทำด้วยเจตนาบริสุทธิ์ที่แพทย์เห็นว่า การปล่อยให้ตั้งครรภ์ต่อไปแล้วน่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต หรือสุขภาพของหญิงนั้นจะเสื่อมโทรมลงมาก”

ข้อเสนอนี้ คณะกรรมการเสนอต่อรัฐบาลในปี ค.ศ 1939 แต่รัฐบาลขณะนั้นและรัฐบาลชุดต่อๆมาไม่ได้เสนอร่างกฎหมายเข้าสู่สภาแต่อย่างใด จนกระทั่งในระยะต่อมามีผู้เสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อสภาอีกหลายฉบับ เช่นในปี ค.ศ. 1952 ปี ค.ศ 1965 และปี ค.ศ. 1966 จนกระทั่งในที่สุดร่างกฎหมายได้ผ่านสภาออกมาชื่อพระราชบัญญัติการทำแท้ง ค.ศ. 1967 (The Abortion Act 1967) ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่ 27 เมษายน ค.ศ. 1968 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

---

[40] สดศรี น้าประเสริฐ. (2523, พฤษภาคม-มิถุนายน). “กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศสวีเดน.” *ดุลพาห,* 27(3). น. 42-47.

1) การทำแท้ง จะกระทำได้เฉพาะในโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขอนุญาตเท่านั้น

2) ต้องมีแพทย์อย่างน้อยสองคน ลงนามรับรองเห็นสมควรทำแท้งตามเหตุผลหนึ่งในสองข้อดังต่อไปนี้

(1) ถ้าปล่อยให้ครรภ์ดำเนินต่อไป จะเป็นอันตรายของชีวิตของหญิงนั้นหรือสุขภาพทางกาย จิตใจ ของลูกคนอื่นๆและอัตรานี้สูงกว่าอันตรายจากการทำแท้ง

(2) หากมีแนวโน้มส่อว่า หากปล่อยให้การคลอดออกมาแล้ว อาจจะมีความผิดปกติทางกาย หรือจิตใจ มากพอที่จะทำให้เกิดความพิการใดๆ ของทารกในครรภ์

(3) ในกรณีรีบด่วน จำเป็นต้องทำแท้งเพื่อช่วยชีวิตหญิงนั้น แพทย์เพียงคนเดียวมีสิทธิ์ตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยปราศจากความเห็นชอบของแพทย์คนที่สองและมีสิทธิ์จะทำแท้งที่ใดก็ได้ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในข้อ ก.

(4) แพทย์หรือพยาบาล ที่มีความเห็นคัดค้านกับการทำแท้งเสรี มีสิทธิจะไม่ร่วมมือในบริการนี้[41]

พึงสังเกตว่า กฎหมายฉบับดังกล่าว เปิดช่องทางไว้ในอนุมาตรา 3 ให้สิทธิแพทย์ทำแท้งหญิงได้ในขอบเขตที่กว้างมาก จนในทางปฏิบัติประเทศอังกฤษจึงได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ทำแท้งได้เสรี โดยรัฐตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 5 ประการ[42]

1) เพื่อลดอัตราการเกิดของเด็กนอกกฎหมาย (Illegitimate Birth) ซึ่งเกิดจากผลแห่งการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาวอังกฤษ

2) เพื่อลดอัตราของเด็กที่เกิดโดยบิดามารดาไม่พึงประสงค์ (Unwanted Child)

3) เพื่อลดอัตราการตายและพิการ (Mortality and morbidity) จากการทำแท้งของหมอเถื่อนหรือจากการทำแท้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

4) เพื่อกำจัดหมอเถื่อน

5) เพื่อลดอัตราการเกิดประชากร

กฎหมายใหม่ในปี ค.ศ. 1967 กำหนดให้การทำแท้งได้ต้องมีแพทย์สองคนให้คำรับรองว่าถ้าปล่อยให้ตั้งครรภ์ต่อไปจะเป็นการเสี่ยงต่อสุขภาพและชีวิตหรือการเกิดของเด็กมีผลเสียต่อครอบครัวหรือเด็กที่คลอดออกมามีโอกาสจะเสี่ยงต่อความพิการทางร่างกายหรือทางสมองแสดง

---

[41] พินิจ ทิพย์มณี. (2548). *กฎหมายทำแท้งในกรณีที่มารดามีปัญหาทางจิต* (รายงานผลการวิจัย). น. 10-12.

[42] วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2537). *นิติเวชสาธกฉบับกฎหมายทำแท้งข้อโต้แย้งที่ยังไม่ยุติเรื่องวิวัฒนาการของกฎหมายอังกฤษที่เกี่ยวกับการทำแท้ง*. น. 37.

ให้เห็นว่ามิใช่ผลที่เกิดขึ้นกับมารดาเท่านั้นแต่ยังรวมถึงภาวะของครอบครัวที่มีผลจากการเกิดของเด็กที่ไม่พึงประสงค์ด้วย[43]

ก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติการทำแท้งโดยเหตุผลทางการแพทย์ (The Medical Termination of Pregnancy Bill) จะได้รับบัญญัติเป็นกฎหมาย ได้มีการถกเถียงกันเป็นอย่างมาก ในเวลาที่ร่างกฎหมายได้รับการเสนอเข้าสู่สภาครั้งแรกโดยนายDavid Steel สมาชิกสังกัดพรรค Liberal มีสาระสำคัญที่ว่าแพทย์ที่จะให้ความเห็นว่าควรให้มีการทำแท้งได้นั้นคนหนึ่งจะต้องเป็นแพทย์อาวุโสขั้นสูง(Consultant) ซึ่งต่อมา Baroness Stock สมาชิกสภาขุนนาง(House of Lord) สังกัดพรรค Labour เสนอความเห็นขอให้มีการตัดข้อกำหนดที่เกี่ยวกับแพทย์อาวุโสขั้นสูง ด้วยเหตุที่แพทย์ขั้นนี้มีจำนวนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทแล้วอาจจะเป็นการยากลำบากสำหรับผู้ที่จะทำแท้งในการหาแพทย์อาวุโสขั้นสูง ถ้าหากให้กฎหมายบัญญัติออกมาโดยคงข้อกำหนดดังกล่าวนั้นไว้ อาจจะทำให้หญิงบางรายที่ประสงค์จะทำแท้งหาแพทย์อาวุโสขั้งสูงไม่ได้ก็จะทำแท้งเองหรือให้แพทย์ทำแท้งเถื่อนซึ่งจะเป็นอันตรายต่อหญิงมาก ในท้ายที่สุดข้อกำหนดที่ต้องได้รับความเห็นจากแพทย์อาวุโสขั้นสูงก็เป็นอันระงับไป Abortion Act จึงกำหนดเพียงแค่ต้องได้รับความเห็นชอบจากแพทย์ 2 คนเท่านั้น

ในปี ค.ศ. 1970 มีการทำแท้งประมาณ 7,000-8,000 ราย แต่เชื่อว่ามีการทำแท้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่น้อยกว่า 10,000 ราย แต่ข้อบกพร่องนี้เห็นว่ากฎหมายจะช่วยอะไรได้ไม่มากนัก เช่น หญิงมีครรภ์รู้สึกอายที่จะปรึกษาแพทย์ หรือแพทย์ไม่ยอมแจ้งจำนวนการทำแท้งให้ทางราชการทราบ เพื่อปกปิดจำนวนรายได้ที่ต้องเสียภาษีเป็นต้นไป[44] และนำมาโรงพยาบาลในสภาพที่เจ็บหนัก เนื่องจากแพทย์ที่ทำแท้งให้มีเครื่องมือแพทย์ที่ไม่เพียงพอที่จะช่วยเหลือหญิงมีครรภ์เมื่อเกิดกรณีพลาดพลั้งในการทำแท้ง

ปี ค.ศ. 1990 ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายซึ่งมีชื่อว่า Human Fertilization and Embryology Act of 1990 ที่อนุญาตให้ทำแท้งได้เมื่อมีการรับรองโดยแพทย์ 2 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1) อายุครรภ์ไม่เกิน 24 สัปดาห์และเป็นการตั้งครรภ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจของหญิงที่ตั้งครรภ์หรือลูกๆคนอื่นๆของหญิงที่ตั้งครรภ์นั้น

2) มีความจำเป็นต้องทำแท้งเพื่อป้องกันการบาดเจ็บร้ายแรงที่อาจจะมีผลต่อไปตลอดชีวิต

---

[43] Kennedy I. and Grulbb A. (1989). *Medical Law:Text and Materials*. pp. 739-806.

[44] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. (2521, สิงหาคม). *"กฎหมาย:การลดอัตราเพิ่มประชากรกับการทำแท้ง."* เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร. สภาวิจัยแห่งชาติ.

3) การตั้งครรภ์ต่อไปอาจมีความเสี่ยงร้ายแรงต่อชีวิตของหญิงที่ตั้งครรภ์

4) มีความเสี่ยงที่ค่อนข้างแน่นอนที่อาจทารกเกิดมาผิดปกติหรือพิการร้ายแรง

สาระของข้อที่1ที่ว่าการตั้งครรภ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของหญิงที่ตั้งครรภ์หรือลูกๆคนอื่นๆของหญิงตั้งครรภ์คนนั้น แพทย์อาจใช้การตีความในลักษณะที่เป็น “สภาพแวดล้อมที่สามารถรู้ล่วงหน้าได้” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แพทย์อาศัยช่องดังกล่าวตีความกันอย่างกว้างขว้างเลยเป็นสาเหตุให้มีการทำแท้งได้ตามร้องขอโดยอ้างถึงเหตุผลที่กล่าวมา โดยถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในประเทศอังกฤษ

การบริการอนามัยแห่งชาติ ข้อกำหนดในเรื่องบริการทำแท้ง และการบริการด้านการแพทย์อื่นๆ ล้วนอยู่ในความควบคุมของกรมอนามัยแต่ละส่วน (Individual Health Care Authorities) การอนุญาตในการทำแท้งในสถานบริการทางการแพทย์เอกชนจะอยู่ในความควบคุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข การทำแท้งอย่างถูกกฎหมายจะต้องกระทำในโรงพยาบาลของรัฐหรือสถาบันด้านสุขภาพที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และแพทย์ที่จะทำแท้งนั้นจะต้องเป็นแพทย์ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น พยาบาลก็อาจได้รับอนุญาตหากเป็นพยาบาลที่แพทย์อนุญาตให้เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน

การทำแท้งในประเทศอังกฤษเป็นการกระทำที่ถูกกฎหมายหากเข้าเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้ ทำให้ผู้หญิงจากประเทศอื่นต่างก็มาทำแท้งที่อังกฤษเพื่อที่จะทำแท้งได้อย่างปลอดภัยและถูกกฎหมาย